

Hof Amsterdam, 7 augustus 2008, Guillermo v Fallaux

Vivat Oraenge

PUBLICATIE

Column

- [Aan een opiniërende tekst behoeven niet dezelfde \(hoge\) eisen behoeven te worden gesteld als aan onderzoeksjournalistiek.](#)

Allereerst is de vraag aan de orde of de onder 3.3 geciteerde tekst van Fallaux moet worden beschouwd als een 'column', zoals de rechtbank in navolging van partijen heeft gedaan of als een 'editorial', zoals Guillermo in hoger beroep bepleit. Een 'column' is volgens Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal (verder: Van Dale) een 'regelmatig (min of meer kritische en op een vaste plaats verschijnende) bijdrage aan een krant of een weekblad, meestal ondertekend, en een specifiek domein van het maatschappelijk leven becommentariërend of afwisselend de meest gevarieerde onderwerpen behandelend'. Een 'editorial' is volgens Van Dale: een 'hoofdartikel'. Een 'hoofdartikel' is volgens Van Dale onder meer: een 'opstel van principiële, politieke strekking in een dag- of weekblad, uitgaande van de redactie, vroeger vaak het stuk waarmee de krant opende'. Naar het oordeel van het hof is niet zozeer van belang welke term voor het stukje van Fallaux (verder ook aangeduid als: de publicatie) wordt gebruikt, maar veeleer wat de aard en strekking ervan is. Het gaat hier onmiskenbaar om een luchtig, spottend, licht neerbuigend stukje, geschreven door de hoofdredacteur, ter introductie van het op pagina 10 en 11 geplaatste artikel van Lucette ter Borg en Anne Versloot. Het is een opiniërende tekst waaraan niet dezelfde (hoge) eisen behoeven te worden gesteld als aan onderzoeksjournalistiek.

- [Anders ter zake van vermelding van feiten](#)

Voor het gedeelte waar Fallaux zijn mening geeft, geldt dat hij daarbij een grote mate van vrijheid geniet en dat hij door middel van overdrijving, spottende toonzetting en uitvergroting extra aandacht mag vragen voor zijn mening en waardeoordeel. Dit is anders voor zover Fallaux in zijn artikel ook gegevens heeft verwerkt die niet anders dan als feiten zijn te lezen. Daarvoor geldt dat deze voldoende steun moeten vinden in het ten tijde

van het tot stand komen van de tekst beschikbaar feitenmateriaal.

Voldoende vaststaande, bekende feiten

[De publicatie van Fallaux berust vrijwel geheel op deze hiervoor genoemde, in voldoende mate vaststaande, feiten, die ten tijde van de publicatie bekend waren en door onder meer het onderzoek van Freke Vuijst nog zijn bevestigd. Dat Fallaux daarbij, puttend uit zijn herinneringen bij het memorieren van sommige feiten niet geheel exact is, doet daaraan niet af.](#)

Ook is niet van belang of wellicht niet ieder detail uit de memoires en persoonlijke archieven van Ned O'Gorman 100% op de werkelijkheid berust. Niet is gesteld of aannemelijk geworden dat O'Gorman (opzettelijk) onjuistheden in zijn memoires of persoonlijk archief heeft vermeld, zodat er van uitgegaan kan worden dat de voor deze zaak van belang geachte citaten in elk geval in de kern op waarheid berusten. Voor het overige bestaat de publicatie uit een persoonlijk waardeoordeel van Fallaux.

Niet onnodig grievend

[Het hof is van oordeel dat Guillermo, als voormalige echtgenoot van prinses Christina, zich meer publiciteit moet laten welgevalen dan een willekeurige andere persoon, zeker waar het de periode betreft dat hij nog getrouwd was met prinses Christina. Daarbij komt dat het hebben \(gehad\) van een homoseksuele relatie tegen de achtergrond van het huwelijk dat hij met prinses Christina heeft gehad, een zekere nieuwswaarde behoudt.](#)

In 2005 werd opnieuw de aandacht gericht op de persoon van Guillermo, omdat het schilderij 'Vivat Oraenge' dat namens de Nederlandse bevolking zou worden aangeboden aan de jubilerende Koningin Beatrix, eigendom was geweest van Guillermo en prinses Christina. Onder deze omstandigheden heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat in dit geval het recht van Fallaux op vrije meningsuiting prevaleert boven het recht van Guillermo op bescherming van eer en goede naam en op eerbiediging van zijn persoonlijk levenssfeer. De publicatie is niet onnodig grievend en niet onrechtmatig.

Vindplaatsen: [SOLV](#):

Hof Amsterdam, 7 augustus 2008

(T.A.C. van Hartingsveldt, W.J.J. Los en J. Wortel)

(Rolnummer 07/605)

Arrest 7 augustus 2008

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM

EERSTE MEERVOUDIGE BURGERLIJKE KAMER
ARREST

in de zaak van:

JORGE GUILLERMO.

wonende te [...], Florida, (Verenigde Staten van Amerika),

APPELLANT,

procureur: mr. J van der Steenhoven,

te gen:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid W.P.G. UITGEVERS B.V.,

gevestigd te Amsterdam,
procureur: mr. A.S. Rueb,

2. [...] FALLAUX,
wonende te [...],

procureur: mr. A.S. Rueb,

3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid AUDAX PUBLISHING B.V.,

gevestigd te Amsterdam,
procureur: mr. M.A. de Kemp,
GEÏNTIMEERDEN.

Appellant wordt hierna Guillermo genoemd. Geïntimeerden worden hierna gezamenlijk Fallaux c.s. en ieder afzonderlijk WPG, Fallaux en Audax genoemd.

1. Het geding in hoger beroep

1.1. Bij dagvaarding van 26 april 2007 is Guillermo in hoger beroep gekomen van het vonnis dat de rechtbank Amsterdam onder zaaknummer/rolnummer 340153IHA ZA 06-1096 tussen partijen heeft gewezen en dat is uitgesproken op 31 januari 2007.

1.2. Bij memorie heeft Guillermo zes hoofdgrievens en een aantal subgrievens tegen dit vonnis aangevoerd, producties overgelegd en geconcludeerd dat het hof dat vonnis zal vernietigen en, opnieuw rechtdoende, uitvoerbaar bij voorraad, de vorderingen zoals gedaan bij het appelexploit van 26 april 2007 zal toewijzen, met veroordeling van geïntimeerden in de proceskosten in beide instanties.

1.3. Bij memorie van antwoord hebben WPG en Fallaux gezamenlijk en Audax afzonderlijk de grieven bestreden, producties overgelegd (WPG en Fallaux), bewijs aangeboden (Audax) en geconcludeerd dat het hof het vonnis waarvan beroep zal bekrachtigen, met veroordeling van Guillermo in de kosten van het geding in hoger beroep.

1.4. Vervolgens hebben partijen hun zaak aan de hand van overgelegde pleitnotities op 4 maart 2008 voor het hof doen bepleiten, Guillermo door mr. E.M. Kostense, advocaat te Den Haag, WPG en Fallaux door mr. G. Brunt, advocaat te Haarlem, en Audax door mr. M.A. de Kemp voornoemd. Zowel Guillermo als WPG en Fallaux hebben een akte genomen.

1.5. Ten slotte hebben partijen het hof verzocht op basis van de reeds overgelegde kopiedossiers arrest te wijzen.

2. WPG als procespartij

Onder 2 van de conclusie van antwoord heeft WPG gesteld: "Een van de meest toonaangevende uitgaven van WPG is het tijdschrift Vrij Nederland (...)". De rechtbank heeft in haar vonnis van 31 januari 2007 bij de vaststaande feiten opgenomen: "Fallaux is als hoofdredacteur werkzaam voor het weekblad Vrij Nederland, welk blad wordt uitgegeven door WPG." In de memorie van antwoord stelt WPG dat niet zij maar BV Weekbladpers, handelend onder de naam Weekbladpers Tijdschriften, de uitgever van Vrij Nederland is en dat WPG derhalve ten onrechte in de procedure is betrokken. Vaststaat dat BV Weekbladpers een 100% dochter is van WPG en dat WPG zich in de procedure

tot aan de memorie van antwoord heeft laten aanspreken als de vennootschap die verantwoordelijk gesteld kan worden voor een eventueel door middel van een publicatie in Vrij Nederland gepleegde onrechtmatige daad. Het hof is dan ook van oordeel dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is en in strijd met een goede procesorde om eerst bij memorie van antwoord met dit verweer te komen, temeer waar ook, zoals Guillermo terecht stelt, op de website van WPG haar nauwe betrokkenheid bij Vrij Nederland wordt onderstreept, zodat zij als verantwoordelijk voor de uitgave van het weekblad naar buiten treedt. Het beroep op niet ontvankelijkheid wordt dan ook verworpen.

3. De feiten

3.1. Onder 2.1 tot en met 2.11 heeft de rechtbank een aantal feiten als vaststaand tussen partijen aangenomen. De subgrievens 1.1 tot en met 1.5, 2.1 en 2.2 hebben betrekking op deze feitenvaststelling. Onder voorbehoud van behandeling van deze subgrievens neemt het hof de door de rechtbank vastgestelde feiten tot uitgangspunt en gaat - als niet althans onvoldoende gemotiveerd betwist - (voorts) van het volgende uit:

3.2. Fallaux is (althans was op het moment dat de onderhavige kwestie speelt) hoofdredacteur van het weekblad Vrij Nederland, dat wordt uitgegeven door WPG. Ned O'Gorman had een opvanghuis voor ontheemde kinderen in Harlem, New York, genaamd Store Front. Deze Ned O'Gorman is, althans was, een in de Verenigde Staten bekende dichter en activist; hij wilde een reeks van dergelijke Store Fronts opzetten.

3.3. In het weekblad Vrij Nederland van 23 april 2005 is onder de kop "Primeur" op pagina 3 de volgende door Fallaux geschreven tekst gepubliceerd (de rechtbank spreekt hier van een 'column'. Hiertegen is grief 3.2 gericht. Het hof komt hier later op terug.):

"Voorjaar 1975. Lokatie: restaurant van het Metropolitan Museum. Een diplomaat smeekt me het buiten de pers te houden: de aanstaande echtgenoot van prinses Christina woont samen met een man. Hij kon zijn bazen geruststellen: ik zou zwijgen - de seksuele oriëntatie van het nieuwe lid van het koningshuis was een zaak tussen hem en Christina en ging verder niemand iets aan, vond ik. Ik woonde en werkte in die tijd in New York.. Daar had ik Ned O'Gorman ontmoet, ex-missionaris, dichter en weldoener. Ned bestierde een crèche in Harlem. In het trappenhuis van een aftands appartementengebouw hield hij een tiental zwarte peuters zoet. Hij rende af en aan met pakken melk en sandwiches. De boekhouding werd gedaan door zijn verloofde, een mooie Cubaan met bruine ogen. Jorge Guillermo heette hij. Jorge was loketbediende geweest bij een bank. Daar had Ned hem versierd. Kort daarop was Jorge werkloos geraakt. Ned bood hem onderdak in zijn flat aan de Upper Westside en bedacht een boekhoudersbaantje. Daarmee verdiende Jorge Guillermo vierhonderd dollar per maand. Een tijdje later adopteerden de twee mannen een zwart jochie, Richie. Als culturele scholing nam Ned, die lid was van de New York Metropolitan Opera Club, zijn jeugdige minnaar vaak mee naar de opera. Op een avond stelde hij Jorge

voor aan een ander lid van de Opera Club: prinses Christina. Zij hing vanaf dat moment ook rond op het flatje aan de Upper Westside. Niet lang daarna verliet Jorge zijn vriend en hun beider adoptiekind om te trouwen met de Nederlandse prinses. Ned was verbitterd, Richies opvoeding gaf hij uit handen aan een familielid. De verzwegen primeur is nu alsnog actueel: Bea's voormalige zwager Jorge Guillermo blijkt in 1992 het schilderij verkocht te hebben dal het Nederlandse volk straks aan de jubilerende Beatrix schenkt. Vrij Nederland-redacteuren Lucette ter Borg en Anne Versloot onderzochten de fascinerende omzwervingen van het stilleven (pagina 10). Vorige week maakten de paparazzi van SBS in Frankrijk opnamen van Jorge en zijn huidige man. Christina heeft al jaren voor hem afgedaan. Zij bezoekt weer concerten in haar woonplaats New York. Ned 0 'Gorman leeft en dicht nog. Richie heeft nooit meer wat gehoord van Jorge. Hoe een armoedzaaier een rijke primes aan de haak sloeg en met haar geld een groot kunsthandelaar werd geen wereldnieuws, maar aardige petite histoire voor de geschiedschrijving van het Huis van Oranje."

3.4. Op pagina 10 en 11 van dezelfde editie van Vrij Nederland staat een artikel met als kop "Nationaal geschenk' en "De sinaasappels blijven in de familie". In dat artikel wordt ingegaan op de omzwervingen van het schilderij 'Vivat Oraenge' van de zeventiende-eeuwse schilder Jan Davidsz de Heem, dat op 13 augustus 2005 namens het Nederlandse volk zou worden aangeboden aan Koningin Beatrix ter gelegenheid van haar vijftienvigjarig jubileum. Er staat onder meer vermeld: "Opmerkelijk is dal Vivat Oraenge al in 1983 in Nederlandse handen was. Jorge Guillermo. de toenmalige echtgenoot van prinses Christina, kocht het schilderij voor hun villa in Wassenaar voor een bedrag dat door experts nu wordt geschat op een tiende van de huidige prijs. Guillermo deed het doek in 1992 weer van de hand voor vierhonderdduizendpond" (. . .) Het huwelijk strandde in april 1996. De bezittingen van het tweetal (. . .) werden eind 1996 bij Sotheby 's in Amsterdam geveild. (. . .) Henk van Os was in 1992, toen Vival Oraenge op de markt kwam, directeur van het Rijksmuseum. (. . .) 'Prachtig schilderij 'jubelt Van Os nu.(. . .) Waarom Van Os het doek niet verwierf voor zijn 'Nationale Schatkamer', zoals het Rijksmuseum zichzelf noemt? 'Het was zo'n pijnlijke affaire', aldus Van Os. 'Guillermo begon dingen te verkopen die Christina vanwege haar oogafwijking niet meer kon zien. Al wás het Rijksmuseum benaderd, ik was er niet op ingegaan."

3.5. In de Volkskrant van 1 oktober 2005 stond een interview van Jan Hoedeman met Fallaux, voor zover thans van belang luidende:

"U hebt enkele maanden geleden in uw column in VN onthuld dat u in 1975 als tv-journalist op verzoek van een Nederlandse diplomaat het nieuws hebt laten lopen dat Jorge Guillermo, de nieuwe echtgenoot van prinses Christina, de herenliefde was toegedaan. Waarom? 'Ik vond dat nogal persoonlijk. Wat doet iemands sexuele voorkeur ertoe? Ook zonder dat verzoek had ik er niets aan gedaan. ' Maar het is toch nieuws dat toen de Zil-

vervloot zich aandiende. Guillermo zijn vriend en hun adoptiekind in de sleek liet voor een langjarig verblijf op landgoed De Eikenhorst te Wassenaar. 'Ik vond het niet relevant en heb het gelaten voor wat hel was '."

3.6. Audax geeft onder meer het weekblad Weekend uit. In de editie week 47 van 2005 is op pagina 30 een artikel verschenen waarin de bovengenoemde tekst van Fallaux vrijwel letterlijk is overgenomen, voorzien van een foto van Guillermo met prinses Christina. Het artikel heeft als kop:

"Ex-man Christina woedend om homo-geruchten Jorge Guillermo sleept Boulevard voor de rechter"

In het artikel staat voorts onder meer: "Na deze column met nogal vergaande en kennelijk niet bij Guillermo gecheckte gegevens herhaalde Fallaux zijn bevindingen in een interview met de Volkskrant. dat op 1 oktober werd geplaatst. Ook op internet waren de nodige details te vinden over Ned 0 'Gorman en Jorge Guillermo."

3.7. Audax heeft in het weekblad Weekend, editie 49 de volgende mededeling geplaatst:

"Mededeling Jorge Guillermo

In Weekend nummer 47 besteedden wij aandacht aan de heer Guillermo en de beweringen van de heer Emile Fallaux, hoofdredacteur Vrij Nederland, over hem. Jorge Guillermo heeft ons laten weten de beweringen uit het artikel onacceptabel en onnodig kwetsend te vinden. Hij heeft ons laten weten nimmer met de heer Ned O 'Gorman een homofiele relatie te hebben gehad en evenmin met deze heer een kind te hebben geadopteerd. Wij betreuren het dat de heer Guillermo zich gegriefd voelt door deze publicatie. Redactie Weekend "

3.8. O'Gorman heeft zijn memoires geschreven onder de titel: "The other side of loneliness" In het hoofdstuk over Ricky schrijft Q'Gorman op pagina 174:

"But I was not alone in guarding Ricky. There was my partner, who was as determined as I to bring him into our life. The first weekend Ricky came to stay, we bathed him, and the tub was ringed with dirt. From then on it was quite simple: Ricky moved in with us. "

En op pagina 175 en volgende:

"It was not easy taking care of Ricky. It all depend on how well we managed, X and I, the masquerade. We had so much to protect: Rick and his life. X's life with me, our reputation, me as a schoolmaster and guardian of one little boy and what was going to be a constant interrogation by everyone about my lift. So the smoke-screens. the mirrors. My life was filled with joy, and Rick grew with grace into an enchanting creature. During the years in our little apartment, we did concoct a family, no matter what people did indeed think ("Ned, one lady asked. " "where do you sleep? 'To offset that sort of reflection, we hung around some girls, went on journeys with them and Rick, and shifted people 's attention, if not speculation on, and often the certain knowledge of, our relationship away from public disclosure. And because X and I could not publicly affirm our love for each other, a desperate frustration overpowered us, and in the end X left, married en Rick and I carried on. "

En op pagina 177, over de periode na het overlijden van Ricky:

"Had X and I and Rick been allowed to live together in peace, that domestic tranquillity, unscrutinized by rumors, might have led him away from the adventures into the darkness that killed him. Perhaps in God's compassion there will be a time when the great articulation of homosexual love will seem as sweetly commonplace as the air we breathe."

3.9. Op verzoek van Fallaux en WPG heeft Freke Vuijst, onder andere correspondent van Vrij Nederland in de Verenigde Staten, onderzoek gedaan naar de relatie tussen Guillermo en O'Gorman en daarvan schriftelijk verslag gedaan. Bij dat onderzoek vormde een belangrijke bron de door O'Gorman aan Georgetown University geschonken persoonlijke archieven. In een door haar ondertekende verklaring, gedateerd 31 mei 2006, afgelegd ten kantore van mr. G. Brunt voornoemd, zegt zij: *"Ik heb 2 dagen (18 en 19 april, 2006) in de Special Collections' afdeling van de bibliotheek van Georgetown University de persoonlijke papieren van Ned O'Gorman doorgenomen. Met uitzondering van gedrukt materiaal, mag persoonlijk materiaal (zoals brieven, aantekeningen, dagboeken, agenda's niet worden gekopieerd. (...) Ik heb verschillende brieven en aantekeningen uit de collectie woord voor woord gekopieerd, inclusief de doorhalingen (zie aantekeningen Vuijst-Georgetown die bij deze verklaring zijn gevoegd)."*

Vuijst heeft in haar verslag opgenomen een door haar aangetroffen brief van Guillermo, gericht aan O'Gorman van 7 mei 1972, inhoudende, voor zover thans van belang:

"But God is good, Ned and he must like us I think, for everything always seems to work out well. I spoke with Babu Smiles yesterday morning and she told me that she can have Ricky for at least part of the month of June. An au père girl will be with her and this of course makes things much easier. As plans now stand, I will drive Ricky to the Smiles on the afternoon of May 24, which is the day before I leave for Rome. Babu will keep him as long as possible, based on the way things go. If Ricky blends in well, as I am sure that he will, the Smiles may in fact keep him all of June. If things do not work out, she will call sis and sis will take over. One way or the other, Ricky will be in good hands until your return from Rome at the end of June. After giving much much thought to this matter I really feel that this is the best course of action. A trip abroad for Ricky at this stage would be too difficult to execute and too risky to carry out. Accordingly, I have cancelled, not without some pain on my part, all arrangements to take Ricky to Rome. For him, for you and for me, a month in Connecticut with the Smiles will be the best solution. I thank the Lord for making it possible and I hope that you will agree. Do let me know your opinion."

Voorts heeft Vuijst in haar verslag het volgende opgenomen:

"Box 2, Folder 14

2 losse blaadjes uit een dagboek van O'Gorman, gedateerd may 22, may 23 -1978

" 7 years + three months ago it began - This mystery that now culminates with Ricky + his sublime energy - his purity of spirit, his wit. I wonder often is Jorge ever, in his new + exalted state thinks of such things. His Ricky + his life slide behind the imperial screens of the Hague."

"Box 2, Folder 26 Notebooks # 7

Dit is een schrift waarin O'Gorman over Ricky schrijft. (...) Maar verderop schrijft hij een soort 'hoofdstuk' over Guillermo. (...) Dan iets verder op in het schrift:

1. Jorge Guillermo

During the early years of Ricky's life we shared an apartment with Jorge Guillermo who is now married to Princess Maria Christina of the Netherlands, the youngest daughter of former Queen Juliana of The Netherlands (of The Netherlands is doorgehaald). Jorge is a romantic, brought up in a Cuban family in exile of obsessive, monastic principles of order. He is capable of Berliozian bombast, intense courage, and in his solemn martial fashion of intense, radiant friendship. Jorge worked for three years as my assistant in a free nursery school I founded in Harlem in 1966. (...) Our friendship was a massive failure, with (doorgehaald) but not an unhappy one. We were (doorgehaald) My radical, con-genital lack of order, of economic prudence, of domestic and poetic integrity - not the proper ordering of a poem or of the kitchen even was properly attended to -lent no aura of (aura of is doorgehaald) tranquility 10 life. Ricky saved it all. We loved him and he knew it. Jorge now leads a merry life with Christina and their three children between their apartment in New York and the life of the court of the home of orange in Holland."

3.10. In een interview met Ned O'Gorman dat op 16 juni 2002 in de New York Times is gepubliceerd staat onder meer:

"At First, Mr. O'Gorman shared raising Ricky with Jorge Guillermo. A fellow teacher. In 1975, Mr. Guillermo married Princess Christina of The Netherlands, and left."

3.11. Mr. Brunt voornoemd heeft een brief aan O'Gorman gestuurd, gedateerd 15 februari 2008. Hierin vraagt hij O'Gorman antwoord te geven op onder meer de volgende vragen:

- 1. Jorge Guillermo and you had an homosexual relationship;*
- 2. Jorge Guillermo and you 'adopted' (not in a legal way) Ricky in the early seventies and both raised him until the beginning of 1975;*
- 3 The three of you shared the apartment of Jorge Guillermo at 170 West End Avenue;*
- 4. Mr 'X' in 'The other side of loneliness ' is Jorge Guillermo. The facts in your memoirs are correct and no fiction is involved.*

Het antwoord van O'Gorman luidt:

Statement 1. It is true.

Statement 2. It is true.

Statement 3. It is true.

Statement 4. It is true.

4. Beoordeling in hoger beroep

4.1. Centraal staat de vraag of WPG en/of Fallaux en/of Audax onrechtmatig jegens Guillermo heeft/hebben gehandeld door de onder 3.3 tot en met 3.7 genoemde perspublicaties. Het gaat hierbij om een botsing van twee fundamentele rechten, te weten het recht op vrije meningsuiting aan de zijde van Fallaux c.s. en het recht op bescherming van eer en goede naam en op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer aan de zijde van Guillermo. Het antwoord op de vraag welk van deze beide rechten in het onderhavige geval zwaarder weegt, moet worden gevonden door een afweging van alle ter zake dienende omstandigheden van het geval.

4.2. Allereerst is de vraag aan de orde of de onder 3.3 geciteerde tekst van Fallaux moet worden beschouwd als een 'column', zoals de rechtbank in navolging van partijen heeft gedaan of als een 'editorial', zoals Guillermo in hoger beroep bepleit. Een 'column' is volgens Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal (verder: Van Dale) een *'regelmatig (min of meer kritische en op een vaste plaats verschijnende) bijdrage aan een krant of een weekblad, meestal ondertekend, en een specifiek domein van het maatschappelijk leven becommentariërend of afwisselend de meest gevarieerde onderwerpen behandelend'*. Een 'editorial' is volgens Van Dale: een *'hoofdartikel'*. Een 'hoofdartikel' is volgens Van Dale onder meer: een 'opstel van principiële, politieke strekking in een dag- of weekblad, uitgaande van de redactie, vroeger vaak het stuk waarmee de krant opende'.

Naar het oordeel van het hof is niet zozeer van belang welke term voor het stukje van Fallaux (verder ook aangeduid als: de publicatie) wordt gebruikt, maar veeleer wat de aard en strekking ervan is. Het gaat hier onmiskenbaar om een luchtig, spottend, licht neerbuiwend stukje, geschreven door de hoofdredacteur, ter introductie van het op pagina 10 en 11 geplaatste artikel van Lucette ter Borg en Anne Versloot. Het is een opiniërende tekst waaraan niet dezelfde (hoge) eisen behoeven te worden gesteld als aan onderzoeksjournalistiek.

4.3. Guillermo verwijt de rechtbank dat zij zich bij de feitenvaststelling niet heeft beperkt tot de onder 2.2 tot en met 2.7 van het vonnis geciteerde publicaties, maar dat zij tevens door Guillermo betwiste stellingen als vaststaande feiten heeft opgenomen. Daarnaast heeft de rechtbank, aldus Guillermo, door producties bewezen en door Guillermo genoemde feiten niet vermeld. Wat dat laatste betreft, de rechtbank is niet gehouden alle in een zaak door partijen genoemde en niet betwiste feiten in een vonnis op te nemen. Het staat de rechtbank in beginsel vrij slechts die feiten te noemen die zij voor de beoordeling van de zaak van belang acht. Guillermo stelt dat de rechtbank ten onrechte zonder meer heeft aangenomen dat Fallaux in de periode 1974 tot 1981 onderzoek zou hebben verricht naar het project "The Storefront" van O'Gorman en dat er ten onrechte van wordt uitgegaan dat hij, Guillermo, Fallaux zou hebben ontmoet. Wat dat laatste betreft: Fallaux heeft niet gesteld dat hij Guillermo persoonlijk heeft ontmoet, zodat dit verder buiten beschouwing kan blijven. Of Fallaux onderzoek heeft verricht, zoals de rechtbank heeft vast-

gesteld, is evenmin van belang, nu Fallaux zich voor de bron van zijn wetenschap niet beroept op een onderzoek naar het project van O' Gorman, maar op verschillende ontmoetingen tussen hem en O'Gorman, waarbij Fallaux, naar hij stelt, een en ander over Guillermo heeft gehoord en waargenomen. Het feit dat deze ontmoetingen hebben plaatsgevonden en dat Fallaux in het appartement 170 West End Avenue op bezoek is geweest, wordt niet, althans onvoldoende gemotiveerd, door Guillermo betwist. Op de betekenis van wat Fallaux zegt van O'Gorman te hebben gehoord, komt het hof hierna terug.

4.4. Voor zover in (de toelichting op) de grieven is opgemerkt dat de rechtbank voor waar heeft aangenomen alles wat in de memoires van O'Gorman is vermeld en wat door Freke Vuijst is aangetroffen in de persoonlijke archieven van O'Gorman, berust dat op een onjuiste lezing van het vonnis. De rechtbank heeft als vaststaand feit aangenomen dat O'Gorman zijn memoires onder de titel "The other side of loneliness" heeft geschreven en heeft daar stukken uit geciteerd. Tevens heeft de rechtbank als vaststaand aangenomen dat Freke Vuijst de door O'Gorman aan Georgetown University geschonken persoonlijke archieven heeft doorgenomen en wat zij daarin heeft aangetroffen. Deze feiten zijn door Guillermo niet, althans onvoldoende gemotiveerd, betwist. Er is niet gesteld, en zeker niet aannemelijk geworden, dal Freke Vuijst niet de door de rechtbank opgenomen citaten in die persoonlijke archieven heeft aangetroffen.

4.5. Zoals hiervoor opgemerkt, is de tekst van Fallaux een opiniërend stuk dat deels bestaat uit als feiten gepresenteerde gebeurtenissen. Voor het gedeelte waar Fallaux zijn mening geeft, geldt dat hij daarbij een grote mate van vrijheid geniet en dat hij door middel van overdrijving, spottende toonzetting en uitvergroting extra aandacht mag vragen voor zijn mening en waardeoordeel. Dit is anders voor zover Fallaux in zijn artikel ook gegevens heeft verwerkt die niet anders dan als feiten zijn te lezen. Daarvoor geldt dat deze voldoende steun moeten vinden in het ten tijde van het tot stand komen van de tekst beschikbaar feitenmateriaal.

4.6. Vaststaat dat Fallaux de publicatie heeft geschreven tegen de achtergrond van het aanbieden van het nationaal geschenk, het schilderij 'Vivat Oraenge' aan Koningin Beatrix, dat in bezit is geweest van Guillermo en prinses Christina. In de tekst put Fallaux uit zijn herinnering van dertig jaar daarvoor en het is duidelijk dat hij verder geen (diepgaand) historisch onderzoek heeft gedaan. Zoals de rechtbank terecht heeft opgemerkt zijn de feiten die in de tekst van Fallaux zijn vermeld in grote lijnen juist. Uit hetgeen over en weer is gesteld en uit de overgelegde producties, in samenhang bezien, komt in ruim voldoende mate naar voren dat:

- zowel Fallaux als Guillermo halverwege de jaren zeventig in New York woonde, - Guillermo nauw betrokken was bij het project Store Front van O'Gorman,
- Guillermo met O'Gorman een intieme, homoseksuele, relatie had,

- Guillermo en O'Gorman zich hadden ontfermd over Ricky en zich zijn lot zeer hadden aangetrokken,
- Guillermo, O'Gonnan en Ricky veelvuldig samen verbleven in het appartement, 170 West End Avenue,
- de in de memoires van O'Gorman, genoemde X, Guillermo is,
- Guillermo bij een bank werkte,
- Guillermo, O'Gorman en prinses Christina bezoekers waren van de Opera.
- Guillermo getrouwd is geweest met prinses Christina.

4.7. De publicatie van Fallaux berust vrijwel geheel op deze hiervoor genoemde, in voldoende mate vaststaande, feiten, die ten tijde van de publicatie bekend waren en door onder meer het onderzoek van Freke Vuijst nog zijn bevestigd. Dat Fallaux daarbij, puttend uit zijn herinneringen bij het memoreren van sommige feiten niet geheel exact is, doet daaraan niet af. Ook is niet van belang of wellicht niet ieder detail uit de memoires en persoonlijke archieven van Ned O'Gorman 100% op de werkelijkheid berust. Niet is gesteld of aannemelijk geworden dat O'Gorman (opzettelijk) onjuistheden in zijn memoires of persoonlijk archief heeft vermeld, zodat er van uitgegaan kan worden dat de voor deze zaak van belang geachte citaten in elk geval in de kern op waarheid berusten. Voor het overige bestaat de publicatie uit een persoonlijk waardeoordeel van Fallaux.

4.8. Guillermo stelt zich terecht op het standpunt dat de publicatie jegens hem kwetsend, grievend en kleinerend is en een inbreuk vormt op zijn persoonlijke levenssfeer. De vraag is nu of de publicatie onnodig grievend is. Zoals reeds vermeld berust de publicatie op in voldoende mate vaststaande feiten. Door Guillermo is betwist dat de publicatie enige nieuwswaarde heeft. Het hof is van oordeel dat Guillermo, als voormalige echtgenoot van prinses Christina, zich meer publiciteit moet laten welgevalen dan een willekeurige andere persoon, zeker waar het de periode betreft dat hij nog getrouwd was met prinses Christina. Daarbij komt dat het hebben (gehad) van een homoseksuele relatie tegen de achtergrond van het huwelijk dat hij met prinses Christina heeft gehad, een zekere nieuwswaarde behoudt. In 2005 werd opnieuw de aandacht gericht op de persoon van Guillermo, omdat het schilderij 'Vivat Oraenge' dat namens de Nederlandse bevolking zou worden aangeboden aan de jubilerende Koningin Beatrix, eigendom was geweest van Guillermo en prinses Christina. Onder deze omstandigheden heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat in dit geval het recht van Fallaux op vrije meningsuiting prevaleert boven het recht van Guillermo op bescherming van eer en goede naam en op eerbiediging van zijn persoonlijk levenssfeer. De publicatie is niet onnodig grievend en niet onrechtmatig.

4.9. In het interview in de Volkskrant van 1 oktober 2005 komt de publicatie terloops aan de orde. In dit interview is naar het oordeel van het hof geen zelfstandige inbreuk op de onder 4.1 genoemde rechten van Guillermo te zien.

4.10. Het artikel "De sinaasappels blijven in de familie" bevat geen onjuiste, laat staan onrechtmatige mededelingen. Hetgeen als citaat uit de mond van Van Os is

opgetekend kan niet aan Fallaux of WPG worden toegerekend. Guillermo heeft onvoldoende gemotiveerd betwist dat Van Os de gewraakte uitlating heeft gedaan. 4.11. Op grond van het vorenoverwogene falen de grieven I (1.1 tot en met 1.5), 2 (2.1 en 2.2), 3 (3.1 tot en met 3.11) en 4 (4.1 tot en met 4.5).

4.12. Het artikel in Weekend is grotendeels gebaseerd op de publicatie in Vrij Nederland. Het hof verwijst naar hetgeen daaromtrent hiervoor is overwogen. Hetgeen overigens door Weekend in het artikel is gezet, is van ondergeschikt belang en maakt het artikel niet onrechtmatig. Daartoe is onvoldoende door Guillermo gesteld. Ook de stelling van Guillermo dat de hierboven onder 3.7 genoemde 'rectificatie' die Weekend in de editie week 49 heeft gezet 'de onrechtmatigheid heeft vergroot' gaat niet op, nu deze mededeling weliswaar niet veelzeggend is, doch, zeker in het licht van wat over de publicatie is overwogen, geenszins onrechtmatig. Op grond hiervan faalt ook grief 5.

4.13. In het licht van het vorenoverwogene is ook grief 6 ongegrond.

5. Slotsom

Nu alle grieven vergeefs zijn voorgesteld, zal het vonnis van de rechtbank worden bekrachtigd. Guillermo zal als de ook in hoger beroep in het ongelijk gestelde partij worden verwezen in de kosten.

6. Beslissing

Het hof:

bekrachtigt het vonnis van de rechtbank Amsterdam van 31 januari 2006; veroordeelt Guillermo in de kosten van de procedure in hoger beroep, tot aan deze uitspraak aan de zijde van Fallaux en WPG begroot op € 900,- aan verschotten en € 3.474,- aan salaris procureur en aan de zijde van Audax begroot op € 406,- aan verschotten en € 2.682,-, aan salaris procureur.

Dit arrest is gewezen door mrs. T.A.C. van Hartingsveldt, WJJ. Los en J. Wortel en in het openbaar uitgesproken door de rolraadsheer op 7 augustus 2008.